

JÖNKÖPING UNIVERSITY
School of Health and Welfare

Arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos

En scoping review

HUVUDOMRÅDE: *Arbetsterapi*
FÖRFATTARE: *Ivana Babic*
HANDLEDARE: *Inger Ahlstrand*
EXAMINATOR: *Lena Rosenberg*
JÖNKÖPING: *2023 Juni*

Arbetsterapeutiska interventioner för
personer med psykosdiagnos - en scoping review

Occupational therapy interventions for
people with psychosis - a scoping review

Författare: Ivana Babic

E-post: baiv21ew@student.ju.se

Arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos - en scoping review

Abstrakt

Introduktion: Psykosdiagnos kan ha en negativ inverkan på en persons görande avseende fritid, arbete och personlig vård. Brist på initiativförmåga, svårigheter att bibehålla koncentration, bearbetning av information och svårigheter med tidsuppfattningen kan medföra negativa konsekvenser i vardagen. **Syfte:** Syftet med studien är att kartlägga vilka arbetsterapeutiska interventioner som finns beskrivna för personer med psykosdiagnos.

Metod: En scoping review görs för att ge en överblick av befintlig litteratur. Relevanta sökord, inklusion- och exklusionskriterier och databaser valdes för att hitta relevanta artiklar. **Resultat:** Resultatet presenteras utifrån OTIPM:s fyra interventionsmodeller

“Modell för aktivitetsträning”, “Kompensatorisk modell”, “Modell för förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer” och “Pedagogisk modell”. Arbetsterapeutiska interventioner bidrar till förbättring i vardagliga aktiviteter och förbättring av exekutiva funktioner, negativa symtom och sjukdomens svårighetsgrad. **Implikationer:**

Arbetsterapeuter har möjlighet att förbättra och underlätta funktioner, lyfta in meningsfulla aktiviteter, underlätta miljön och lyfta in social gemenskap med hjälp av arbetsterapeutiska interventioner.

Nyckelord

Aktiviteter i dagliga livet, Arbetsterapi, Interventioner, Psykos, Vuxna

Occupational therapy interventions for people with psychosis - a scoping review

Abstract

Introduction: Psychosis diagnosis can have a negative impact on a person's activities regarding leisure, work and personal care. Lack of initiative, difficulties in maintaining concentration, processing information and difficulties with the perception of time can have negative consequences in everyday life. **Aim:** The aim of this study is to describe which occupational therapy interventions are available for people with a psychosis. **Method:** A scoping review is done to map the body of literature. Relevant keywords, inclusion and exclusion criteria and databases were selected to find relevant articles. **Results:** The results are presented based on OTIPM's four intervention models "*Model for activity training*", "*Compensatory model*", "*Model for improving body function and personal factors*" and "*Pedagogical model*". Occupational therapy interventions contribute to improvement in everyday activities and improvements in executive functions, negative symptoms and disease severity. **Implications:** The occupational therapist has the opportunity to improve and facilitate functions, lift in meaningful activities, facilitate the environment and lift in the social community with the help of occupational therapy interventions.

Keywords

Adults, Activities of daily living, Interventions, Occupational therapy, Psychosis

Arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos - en scoping review

Introduktion

Psykosdiagnos och dess påverkan i vardagen

Psykosjukdomar är samlingsnamn för psykiska störningar som påverkar personers uppfattning av verkligheten. Under psykosjukdomar ingår schizofreni, schizoaffektivt syndrom, vanföreställningssyndrom och kort övergående psykos (Rahm, 2018). I Sverige insjuknar årligen 1500-2000 personer i psykos och i nuläget beräknas 30 000- 40 000 personer fått diagnosen schizofreni (Socialstyrelsen, 2022). Orsaken till psykos är okänd men det har framkommit att det kan vara ärftligt och att det finns risk att få vid förlossning, abstinens från droger och alkohol, eller vid traumatiska upplevelser i livet (Rahm, 2018).

Aktuell forskning fokuserar på brister i kognitiv förmåga då det blivit allt mer känt att detta är en vanlig konsekvens för personer med psykosjukdom (Schrimpf et al., 2018). Att leva med psykosdiagnos kan medföra flera olika symtom såsom hallucinationer, vanföreställningar, tankestörningar och paranoia (Arciniegas, 2015). Ytterligare symtom som kan uppkomma tidigt är ångest, nedstämdhet, förändring av känslor och tankar, sömnsvårigheter, koncentrationssvårigheter, minnessvårigheter, samt en bristande initiativförmåga (Lundin & Mellgren, 2012; Mattsson, 2014).

Nedsatt kognitiv förmåga till följd av psykosjukdom kan medföra svårigheter i vardagen. En bristande initiativförmåga är något som påverkar viktiga delar i vardagen för personer med psykos som exempelvis betala räkningar (Mattsson, 2014). En person med psykosdiagnos kan även ha svårt med att bibehålla koncentrationen, tidshantering, ta in information och

instruktioner vilket kan påverka personens möjligheter i arbetslivet eller vid studier (Mattson, 2014; Socialstyrelsen, 2022). Ett avvikande beteende vid en psykosdiagnos kan bidra till att omgivningen uppfattar personen som annorlunda (Mattson, 2014), vilket kan resultera i att personen blir allt mer isolerad (Makdisi et al.,2013).

Arbetsterapi med fokus på psykosdiagnos

Som tidigare nämnts kan psykosdiagnos ha negativ inverkan på personens görande avseende fritid, arbete och personlig vård. Den omgivande miljön där aktiviteten sker kan påverka valet av aktiviteter och sociala interaktioner (Taylor, 2020; van Os et al., 2010). Svårighetsgraden av psykiatriska symtom kan minska när personer engagerar sig i aktiviteter (Eklund et al., 2020), vilket innebär att arbetsterapi kan ha en positiv inverkan för personer med psykosdiagnos (Taylor, 2020). Engagemang i aktiviteter skapar en känsla av mening och syfte, som ses betydelsefullt utifrån socialt, ekonomiskt och kulturellt perspektiv (Christiansen & Townsend, 2014; Taylor, 2020). Arbetsterapeuter kan med sin kompetens förstå behovet av meningsfulla aktiviteter och främja meningsfulla aktiviteter hos personer (Eklund et al.,2020).

Inom arbetsterapi används strukturerade metoder för att kartlägga personens behov och möjligheter. Stort fokus läggs på personens vardag och hur personens ska kunna klara av aktiviteter i dagliga livet såsom personlig vård, hushållssysslor, arbete och studier (Erlandsson & Persson, 2020) samtidigt som personen tillsammans med arbetsterapeuten, finner en struktur i vardagen (Argentzell & Leufstadius, 2020). Genom fastställandet av personens situation och sociala nätverk möjliggör förståelse för vilka interventioner som är lämpliga (Taylor, 2017; George et al. 2021). Arbetsterapeuter arbetar med att bibehålla eller förbättra funktionen genom individanpassade insatser och interventioner som stödjer självständighet i aktiviteter, hjälpmedel och miljömodifiering. Inför olika interventioner görs

en arbetsterapeutisk bedömning av funktionsnedsättning och funktionella förmågor där förflyttningar, psykosocialt, motorik och kognition ses över (George et al., 2021).

Arbetsterapeuten har i sitt arbete möjligheten att använda sig av olika arbetsterapeutiska modeller för att guidas i det kliniska arbetet (Joosten, 2015). Ett exempel på en sådan modell som arbetsterapeuten kan tillämpa är Occupational Therapy Intervention Process Model [OTIPM], där personens aktivitetsutförande utifrån olika kontexter granskas vilket ger förståelse för aktivitetsutförandet, hinder och svårigheter (Fisher & Marterella, 2019). I OTIPM's interventionsmodeller beskrivs *pedagogisk modell* som innebär gruppaktiviteter och undervisning, *kompensatorisk modell* som innebär bostadsanpassning och hjälpmedelsförskrivning, *modell för förbättring* som innebär kroppsfunktioner och personfaktorer och *modell för aktivitetsträning* som innebär aktivitetsutförande och träna i aktivitet (Fisher & Marterella, 2019). Att hitta rätt aktiviteter och interventioner bidrar till en vardag som personen anser vara meningsfull (Eklund et al., 2020).

Problemformulering

Personer som har psykosdiagnos kan uppleva olika svårigheter i vardagen, vilket arbetsterapeutiska interventioner kan behövas för att tillgodose de behoven som finns. För att nå upp till hög kvalitet inom vårdorganisation måste ny kunskap ständigt uppmärksammas och reflekteras över, för att sedan integreras i det dagliga arbetet (Sirkka et al., 2014). En litteraturgenomgång visade att informationen är begränsad när det gäller vilka arbetsterapeutiska interventioner som finns tillgängliga för arbetet inom psykiatrin med fokus på psykosdiagnoser. I nuläget finner författaren enbart en nyare scoping-review från år 2021 som berör arbetsterapeutiska interventioner med fokus på flertalet psykiska sjukdomar och inte enbart psykosdiagnos. Denna studien har möjlighet att bidra för ökad kunskap över valen

av interventioner i klinisk praxis genom att kartlägga vilka arbetsterapeutiska interventioner som finns beskrivna vid arbetet med personer med psykosdiagnos.

Syfte

Syftet med studien är att kartlägga vilka arbetsterapeutiska interventioner som finns beskrivna för personer med psykosdiagnos.

Metod

Studien utfördes som en litteraturöversikt i form av scoping review, då det tenderar att hantera bredare forskningsfrågor och få fram relevant befintlig forskning (Levac et al. 2010). Scoping review utgick från fem steg utifrån Levac et al. (2010) metod, då det framkommer tydliga detaljer av granskningsprocessen vilket ger en ökad noggrannhet och tydlighet i granskningsprocessen. Följande steg som kommer att presenteras är: Identifiering av forskningsfrågan, identifiera relevanta studier, val av studier, sammanställning av data och analys, sammanfattning och rapportering av resultat.

Steg 1: Identifiera forskningsfrågan

Syftet med studien var att kartlägga vilka arbetsterapeutiska interventioner som fanns beskrivna för personer med psykosdiagnos.

Frågeställning:

1. Vilka arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos beskrivs i litteraturen?

Steg 2: Identifiera relevanta studier

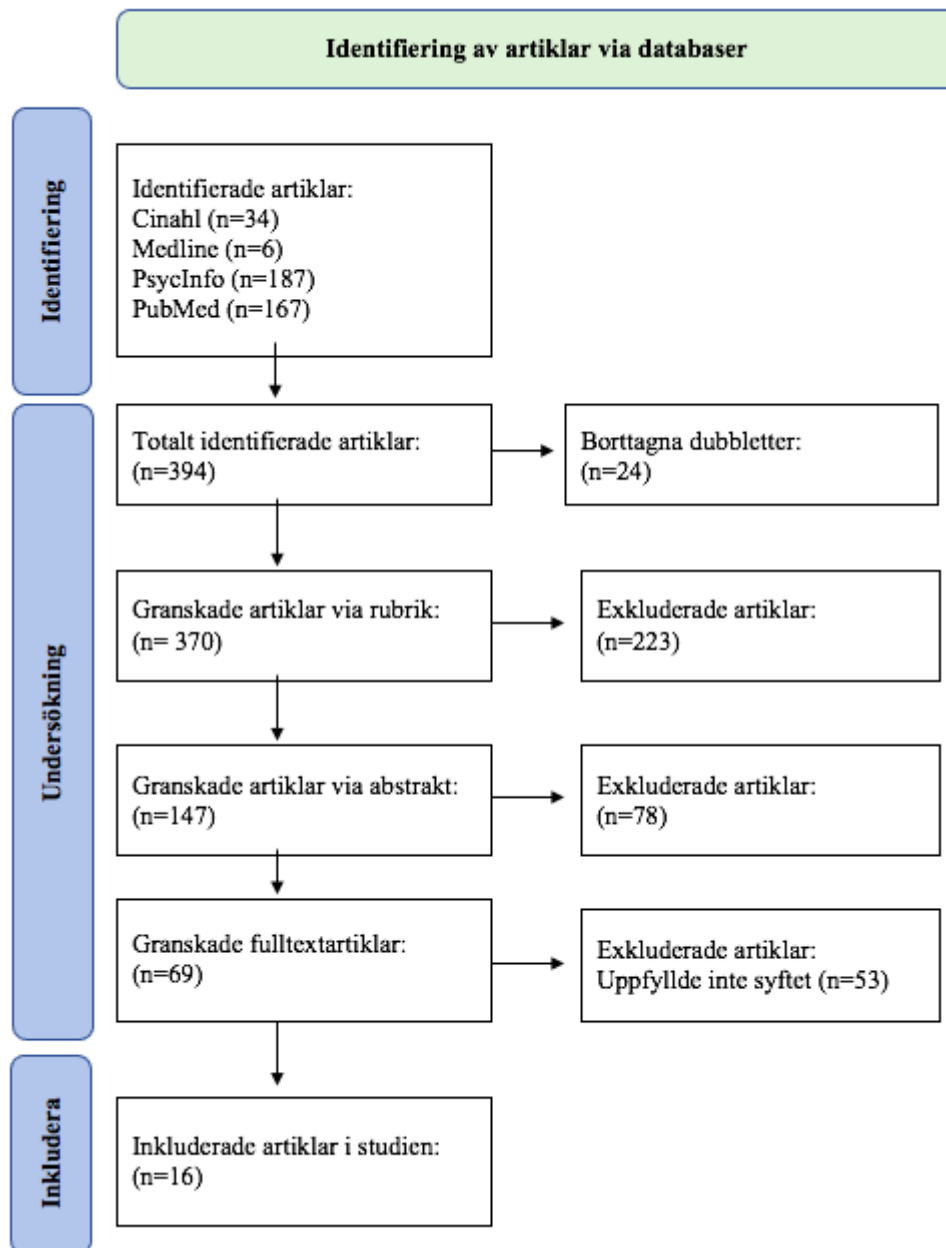
I samråd med bibliotekarie valdes följande databaser för att hitta relevanta artiklar som besvarar valt syfte: CINAHL, MEDLINE, PsycINFO och PubMed. Databaserna användes eftersom det är breda databaser inom hälsovetenskap och lämpar sig inom arbetsterapi. Sökorden som användes var "*Occupational therapy*", "*Occupational therapist*", "*OT*", "*Psychosis*", "*Psychotic disorder*", "*Psychotic*", "*Intervention*" och "*Program*" (Tabell 1). Sökorden kombinerades med AND och OR. En testsökning utfärdades i alla valda databaser för att se hur många träffar det genererade. För att hitta relevanta artiklar inom databaserna användes begränsningfunktionen utifrån exklusion- och inklusionskriterier.

Steg 3:Urval

Tillämpade inklusionskriterier i studien var följande: studier baserat på arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos, studier publicerade mellan 2013-2023, studier skrivna på engelska och peer reviewed. De studier som berörde barn exkluderas från denna studien. Den datan som behandlades i studien var både kvantitativ och kvalitativ.

Litteratursökningen genererade i 394 artiklar och totalt valdes 16 artiklar utifrån relevans. Artiklarna valdes ut först genom relevanta rubriker, därefter lästes abstrakt och slutligen lästes artikeln. PRISMA flödesschemat illustrerade resultatet från sökningar som gjorts samt inkluderade artiklar utifrån granskningen (Page et al., 2021) (Figur 1).

Figur 1: PRISMA Flödesschema

Steg 4: Kartläggning av data

En artikelöversikt gjordes för att sammanställa resultatet vad avser författare, land, syfte, metod, antal deltagare, arbetsterapeutisk intervention och resultat (Tabell 2). För att tydliggöra analysen av resultatet och processen dit delades det upp i tre steg; analysera hittad data, rapportera resultat och relatera fynden till syftet av studien samt dra slutsatser inför framtida forskning och implikationer (Levac et al., 2010). I artiklarna som valdes av författaren framkommer arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos.

Steg 5: Sammanställning, sammanfattning, rapportering av resultat

Analysen av data genomfördes med en deskriptiv analys (Pollock et al., 2023). För att skapa en tydlig struktur i resultatet så sammanställdes och presenterades detta i underrubriker utifrån OTIPM:s interventionsmodeller: *“Modell för aktivitetsträning”*, *“Kompensatorisk modell”*, *“Modell för förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer”* och *“Pedagogisk modell”*. En deskriptiv sammanfattning av artiklarna finns presenterat (Tabell 2).

Etiska övervägande

Eftersom studiens resultat inte använder konfidentiell, personlig eller känslig information fanns ingen obligation att söka etiskt godkännande (Suri, 2020). Alla valda artiklarnas resultat har presenterats vilket Forsberg och Wengström (2016) beskriver stärker trovärdigheten. Vetenskapliga artiklar som är peer reviewed har använts för att säkerställa artiklarnas kvalitet, vilket innebär att andra forskare inom området har granskat artikeln (Friberg, 2017). Forskningskravet enligt Vetenskapsrådet (2017) tas hänsyn till genom att studien har möjlighet att bidra till ökad kunskap gällande arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos.

Resultat

Totalt presenteras 16 artiklar i resultatet och artiklarna använde olika designmetoder såsom: Randomiserad kontrollerad studie (n=3), systematisk översikt (n=1), metasyntes (n=1), mixed-method (n=1), effektstudie (n=1), kvalitativ studie (n=5), scoping review (n=1), tvärsnittsstudie (n=1), kvasi-experimentell kontrollerad studie (n=1) och longitudinell studie (n=1). Studier som inkluderats kommer från Turkiet, Australien, Iran, Storbritannien, Israel, Kanada, Sverige, Singapore, Irland, Spanien, Japan, Brasilien och Taiwan. Antalet deltagare i valda studier varierar mellan 6-561 deltagare och valda artiklar är publicerade mellan 2013-2021 (Tabell 2).

Resultatet presenteras utifrån OTIPM fyra interventionsmodeller: "*Modell för aktivitetsträning*", "*Kompensatorisk modell*", "*Modell för förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer*" och "*Pedagogisk modell*" (Fisher & Marterella, 2019).

Modell för aktivitetsträning

Interventionsmodellen *Modell för aktivitetsträning* framkommer i tre studier (Abaoglu et al., 2020; Kaizerman-Dinerman et al., 2018; Wang et al., 2020). I studierna framgick träning av funktion i områden i ADL som arbetsterapeutisk intervention. Interventionerna som genomfördes i samtliga tre studier sorterades in under *modell för aktivitetsträning*.

I en studie (Abaoglu et al., 2020) undersöktes vilken påverkan arbetsterapi i form av aktivitetsträning under 8 veckor hade för personer med schizofreni i sin rehabilitering. Under de 8 veckorna delades träffarna upp i 16 sessioner där personer fick börja med målsättning och kartlägga anpassningar som måste göras. Därefter skedde kunskapsutbyte för att skapa en medvetenhet om aktivitetsträning och för att utveckla delaktighet i meningsfulla aktiviteter.

Vid session 6-12 fick personerna påbörja att lära sig nya färdigheter, samt hur aktivitetskrav bemöts effektivt såsom att använda muntliga, visuella och skriftliga instruktioner. Vid sista sessionerna skedde träning i verkliga situationer utifrån olika områden i IADL och uppföljning av hur det gått (Abaoglu et al., 2020). Deltagarna delades upp i arbetsterapigrupp med 15 deltagare och en kontrollgrupp med 17 deltagare. Abaoglu et al. (2020) beskriver hur aktivitetsträning inom olika färdigheter som avser instrumentell ADL (IADL) bidrog till förbättrade aktiviteter i det dagliga livet. Det bidrog även till en förbättring av negativa symtomen och sjukdomens svårighetsgrad gentemot kontrollgruppen (Abaoglu et al., 2020). Förbättring i IADL-färdigheter efter arbetsterapeutisk intervention som innebar aktivitetsträning i de olika IADL områdena konstateras även i studien av Kaizerman-Dinerman et al. (2018) och Wang et al. (2020). Aktiviteter som inte utfördes av personer före interventionen blev förbättrade efter interventionen (Kaizerman-Dinerman et al., 2018; Wang et al., 2020). Wang et al. (2020) beskriver att de nuvarande förbättrade ADL-färdigheterna bevarades även efter interventionen. Personerna med schizofreni fick strategier som de kunde använda i det dagliga livet som ökade engagemanget (Abaoglu et al., 2020). Utöver förbättringar i vardagen beskriver Wang et al. (2020) hur förbättringar i ADL-färdigheter kunde underlätta och bidra till bättre resultat i arbete och sysselsättning.

Kompensatorisk modell

Interventionsmodellen *kompensatorisk modell* framkommer i fem studier (Kaizerman-Dinerman et al., 2018; Rocamora-Montenegro, et al., 2021; Turner et al., 2019; Hitch et al., 2013; Allott., 2020). I studierna framgick strategier i vardagen, anpassning av miljön och hjälpmedel såsom kalender, dagbok och checklista. Interventionerna som genomfördes i samtliga fem studier sorterades in under *kompensatorisk modell*.

I en studie (Kaizerman-Dinerman et al., 2018) undersöktes hur personer med schizofreni ställer sig till arbetsterapeutiska interventioner som avser användandet av kompenserande strategier. Syftet med strategierna var att ge möjlighet till att bemöta krav i olika aktiviteter som ansågs vara utmanande. Efter 12 veckor utvärderades interventionen som 43 deltagare fick ta del av med hjälp av arbetsterapeutiska bedömningsinstrument, samt utvärdering gjordes med 41 deltagare som ingick i kontrollgruppen. Deltagarna som fick ta del av den arbetsterapeutiska interventionen visade en förbättrad förmåga att kunna alternera mellan olika strategier för att lösa problem som uppstår i aktiviteter (Kaizerman-Dinerman et al., 2018). En anpassning av strategier beskriver Kaizerman-Dinerman et al. (2018) förbättrade den dagliga funktionen hos personer med schizofreni, samt ökade delaktigheten och prestationen i vardagsfunktioner i jämförelse med kontrollgruppen som inte ingick i interventionsgruppen.

Vidare lyfter även Hitch et al. (2013) i sin studie hur nya och anpassade strategier ger möjligheten att kunna utföra aktiviteten på ett nytt sätt, samt även ge möjlighet att träna upp hur aktiviteten utförs. I studien arbetar arbetsterapeuten med olika områden i vardagen och strategier som beskrivs i studien avser struktur och rutiner, vilket är viktiga för personer med psykosdiagnos (Hitch et al., 2013). Allott et al. (2020) beskriver hur anpassningar av miljöer och strategier såsom användandet av kalender, checklista eller dagbok kan stödja organisering och minne för personer med psykosdiagnos. Vikten av miljöförändringar betonas också i studien av Rocamora-Montenegro, et al. (2021) och Turner et al. (2019). Arbeta kan vara en viktig värdefull aktivitet för personer med schizofreni och Rocamora-Montenegro, et al. (2021) och Turner et al. (2019) betonar att arbetsterapeuten har rätt kompetens för att förbättra miljön på arbetet. Genom individuell placering och stöd (IPS) kan personer få möjlighet till att hitta och behålla sin anställning på sitt arbete, samt genom arbetsterapeutens

stöd övervinna hinder i miljön på arbetet. Vidare beskriver studien av Turner et al. (2019) hur anpassning av miljö vid anställning har möjlighet att förbättra arbetsresultatet bland personer med psykosjukdom. Turner et al. (2019) beskriver i studien hur IPS har visats vara viktigt för personer med psykosjukdom i återgång i arbete och hur arbetsterapeutens expertis har spelat en stor roll vid återgång i arbete och återhämtning.

Modell för förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer

Interventionsmodellen *förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer* framkommer i nio studier (Tan et al., 2020; Moloney & Rohde, 2017; Lal et al., 2013; Vizzotto et al., 2016; Tanaka et al., 2014; Inman et al., 2021; Rocamora-Montenegro et al., 2021; Hitch et al., 2013; Lindström et al., 2013). I studierna framgick kognitiva interventioner utförda av arbetsterapeuter, fysisk aktivitet som en del av arbetsterapi, samt meningsfulla och värdefulla aktiviteter som ett sätt att förbättra förmågor. Interventionerna som genomfördes i samtliga tio studier sorterades in under *modell för förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer*.

I en studie (Tan et al., 2020) undersöktes hur 66 personer med schizofreni ställer sig till arbetsterapi som en del av rehabiliteringen. Arbetsterapeutiska interventionen innefattade att lyfta fram vilka aktiviteter som var värdefulla för personerna och som deltagarna prioriterade högst, vilket gav möjlighet till att jobba fram nya sätt att utföra aktiviteten. I studien framkommer det hur aktivitetsförmågan underlättades för deltagarna genom funktionsförbättringar och själveffektivitet i värdefulla aktiviteter. Aktiviteter såsom egenvård, hantering av ekonomi och koncentration under uppgifter var det som prioriterades högst bland deltagarna (Tan et al., 2020). Vikten av välbefinnande och aktivitetsengagemang för personer med psykosdiagnos undersöks i Lal et al. (2013) studie. I studien (Lal et al., 2013) framkommer det hur värdefulla aktiviteter gjorde det möjligt att träna upp förmågor.

Deltagarna beskriver förbättrad kognitiv och fysiskt tillstånd vilket innefattade att finna nya färdigheter, egenskaper och styrkor i vardagen. Det gav även en känsla av tillhörighet till andra (Lal et al., 2013). Förbättring av kognitiva funktioner såsom kommunikationsförmågan efter arbetsterapeutiska interventioner är något som deltagarna upplevde i både Vizzotto et al. (2016) och Tanaka et al. (2014) studie. I Vizzotto et al. (2016) studie fick deltagarna tillsammans med en arbetsterapeut träna att skriva inköpslista, hantera ekonomi eller fixa iordning ett mål mat som ett sätt att träna funktioner. Genom tidig arbetsterapi visade sig att kommunikation och sociala kognitiva interaktioner förbättrades gentemot gruppen som inte fick någon arbetsterapi (Tanaka et al., 2014). Förbättring av aktivitetsförmåga och funktion upplevde deltagarna i Rocamora-Montenegro et al. (2021) studie efter att ha fått arbetsterapeutiska interventioner. Deltagarna upplevde en förbättring av färdigheter som avser informationsbearbetning (Rocamora- Montenegro et al., 2021).

Vikten av värdefulla och meningsfulla aktiviteter som ett sätt att träna upp förmågor för personer med psykos beskrivs både av Moloney och Rohde (2017) och Hitch et al (2013). I studien av Moloney och Rohde (2017) fick sex deltagare med psykos ta del av fysisk aktivitet som en arbetsterapeutisk intervention. Fysiska aktiviteten som innebar att spela fotboll i grupp resulterade i att deltagarna upplevde att deras prestationsförmåga förbättrades, då de upplevde förbättringar i processfärdigheter och motoriska färdigheter (Moloney & Rohde., 2017). Hitch et al. (2013) beskriver hur engagemang i aktiviteter användes för personer med psykos som ett sätt att återhämta och hantera sig från sin sjukdom. Att delta i meningsfulla aktiviteter som en form av arbetsterapi är något som 16 deltagare med psykos i Inman et al. (2021) studie fick möjlighet till i sin rehabilitering, vilket resulterade i delaktighet i vardagens aktiviteter. I Lindström et al. (2013) beskrivs hur 16 deltagare fick ta del av en arbetsterapeutisk intervention som kallas vardagslivsrehabilitering. Arbetsterapeuten åkte då

hem till personerna för att möjliggöra meningsfulla aktiviteter. Deltagarna upplevde att det kunde göra det de tidigare varit intresserade av såsom att gå tillbaka till fysisk aktivitet, återuppta ett socialt liv eller fixa iordning ett hälsosamt mål (Lindström et al., 2013).

I en studie (Rocamora- Montenegro et al., 2021) beskrivs hur arbetsterapeutiska interventioner undersöks för personer med bland annat psykos. Arbetsterapeutiska interventioner som innebar kognitiva insatser för att förbättra kognitiva funktioner och olika strategier ledde till förbättringar i exekutiva funktioner, delaktighet och funktionalitet. Fysiska aktiviteter som en arbetsterapeutisk intervention beskrevs bidra till förbättring av vakenhet, depressionssymtom, välbefinnande och en hälsosam livsstil (Rocamora- Montenegro et al., 2021).

Pedagogisk modell

Interventionsmodellen *pedagogisk modell* framkommer i fem studier (Foruzandeh & Parvin., 2013; Maniam et al., 2016; Abaoglu et al., 2020; Moloney & Rohde., 2017; Rocamora-Montenegro et al., 2021). I studierna framgick psykoedukation av arbetsterapeuter, nya sociala nätverk och förbättring i sociala sammanhang. Interventionerna som genomfördes i samtliga fem studier sorterades in under *pedagogisk modell*.

I en studie av Foruzandeh och Parvin (2013) beskrivs hur 30 deltagare med schizofreni fick ta del av arbetsterapi i 18 timmar i veckan under 6 månader och en annan grupp med 30 deltagare som inte fick ta del av arbetsterapeutiska interventioner. Deltagaren som fick ta del av arbetsterapeutiska interventioner innefattade en gruppintervention med rekreativa aktiviteter som innebar att uttrycka sig, vilket deltagarna visade förbättringar i anhedoni, apati och att bryta social isolering (Foruzandeh & Parvin, 2013).

En arbetsterapeutisk intervention som Maniam et al. (2016) beskriver i studien är hur deltagare med psykos fick delta i interventionsgrupp som innebar fotografering. Det gav personerna möjlighet att uttrycka sina känslor genom fotografier, samt skapa nya sociala nätverk i gruppen vilket tidigare varit svårt. Att skapa nya sociala nätverk är något deltagarna beskriver i Moloney och Rohde (2017) studie där 6 deltagare fått möjlighet att utföra en värdefull aktivitet som innebar att spela fotboll med andra. Förbättrande i sociala färdigheter, interpersonella förmåga, emotionella funktioner, självförtroende och självkänsla efter arbetsterapeutiska interventionsgrupper är något som deltagarna beskriver i Maniam et al. (2016) studie och Moloney och Rohde (2017) studie.

Att arbetsterapeuter utbildar personer med psykos i olika frågor som rör vardagen är något deltagarna i Abaoglu et al. (2020) studie upplevde var av stor vikt. Deltagarna upplevde att det var betydelsefullt för aktivitetsförmågan, autonomin, kognitiv funktion och viktigt för ekonomiska frågor att få den hjälpen av arbetsterapeuten. Utbildningen för 15 deltagare med schizofreni visade sig öka funktionaliteten i dessa frågor gentemot kontrollgruppen med 17 deltagare. Vikten av att arbetsterapeuter informerar och håller i psykoedukation är något som betonas av Rocamora-Montenegro et al. (2021). I studien av Rocamora- Montenegro et al. (2021) beskrivs psykoedukation som utförs av arbetsterapeuten som en näst mest använd intervention för personer med schizofreni. Huvudsyftet med denna gruppinterventionen är att arbetsterapeuten informerar deltagarna att förbättra sociala förmågor, förbättra sjukdomshantering, hitta icke-verbala tekniker och att personen i fråga hittar en värdefull aktivitet (Rocamora-Montenegro et al., 2021)

Diskussion

Syftet med studien är att kartlägga vilka arbetsterapeutiska interventioner som finns beskrivna för personer med psykosdiagnos. De arbetsterapeutiska interventionerna beskrivs under fyra underrubriker utifrån OTIPM's interventionsmodell: "*Modell för aktivitetsträning*", "*Kompensatorisk modell*", "*Modell för förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer*" och "*Pedagogisk modell*" (Fisher & Marterella, 2019). Det sammantagna resultatet visar hur arbetsterapeutiska interventioner har en god inverkan i vardagen för personer med psykosdiagnos.

Fisher och Marterella (2019) betonar hur arbetsterapeutiska interventioner ska vara aktivitetsbaserade och fokus på aktiviteten. Artiklarna i resultatet beskriver hur de arbetsterapeutiska interventionerna har fokus på förändring i aktiviteterna i vardagen, samt fokus på hur aktiviteterna görs meningsfulla. Utifrån ett arbetsterapeutiskt förhållningssätt går det att se att artiklarna belyser ett aktivitetsperspektiv vilket överensstämmer med Fisher och Marterella (2019). Taylor (2017) beskriver hur grunden i MOHO utgår utifrån delaktighet och aktivitet, samt hur en person kan uppleva meningsfullhet i vardagen genom aktiviteter.

Till följd av arbetsterapeutiska interventioner som innebär *aktivitetsträning* som en del av rehabilitering framkommer det en förbättring i vardagliga aktiviteter, samt förbättring i negativa symtom och sjukdomens svårighetsgrad (Abaoglu et al., 2020). Arbetsterapeutiska interventioner som sorterades in under *aktivitetsträning* innebar olika strategier såsom användandet av muntliga, skriftliga eller visuella instruktioner. Med dessa nya strategier har personer med psykosdiagnos möjligheter att tillämpa nya färdigheter, samt underlätta vardagens alla moment i IADL (Abaoglu et al., 2020). Aktivitetsträningen medförde även strategier personerna kunde använda i det dagliga livet (Abaoglu et al., 2020). Genom att

tillsammans med arbetsterapeuten utforma passande tillvägagångssätt som innefattar instruktioner för hur olika aktiviteter ska utföras (Abaoglu et al., 2020) har personen en möjlighet att känna sig delaktig och självständig. Målet med arbetsterapi är att personer ska bli självständig i aktivitet vilket gör det viktig med personcentreringen som Taylor (2017) beskriver i MOHO. Personcentreringen blir ytterst viktigt för att hitta strategier i vardagen som utgår ifrån personens egna förutsättningar, förmågor och värderingar (Townsend & Polatajko., 2013; Taylor, 2017). Arbetsterapeutens synsätt gällande människan och aktivitet gör det unikt i rehabiliteringsprocessen, vilket därför kan separera arbetsterapeutiska interventioner från andra insatser. Att arbetsterapeuter är en viktig del i rehabiliteringen belyses i resultatet vilket överensstämmer med Townsend och Polatajko (2013) som lyfter att arbetsterapeuter har kompetens för att möjliggöra fungerande vardag för personer att återkomma till eller hjälpa till att upprätta en ny vardag (Inman et al., 2021; Tan et al. 2020; Abaoglu, et al., 2020).

Med arbetsterapeutiska interventioner under *kompensatorisk modell* identifierades hjälpmedel såsom kalender, dagbok och checklista. Personer med psykosdiagnos kan uppleva bristande tidsuppfattning (Mattson, 2014) vilket går att underlätta med dessa kognitiva hjälpmedel och ge möjligheten till upprätthållande av rutiner. Kognitiva hjälpmedel är även något som underlättar och möjliggör miljön för målgruppen (Allott, 2020), vilket även gör det möjligt att leva så självständigt som möjligt. Rocamora- Montenegro et al. (2021) och Turner et al. (2019) betonar vikten av miljöförändringar och vidare lyfter även Taylor (2017) i MOHO hur miljön har en stor inverkan på personer. Taylor (2017) beskriver fortsättningsvis hur flera olika faktorer såsom den sociala, kulturella, ekonomiska, fysiska spelar in i miljön, vilket för vissa personer gör stöd i miljön viktigt för att förbättra aktivitetsförmågan.

Arbetsterapeutiska interventioner som sorterades in under *Modell för förbättrande av kroppsfunction och personfaktorer* bygger på att arbetsterapeuten är med personen och finner värdefulla aktiviteter som ett sätt att träna upp sina förmågor. Taylor (2017) beskriver att personens val av aktiviteter bygger mycket på vad personen i fråga finner meningsfullt. I och med att en person får sin psykosdiagnos kan en förändring av roller ske, vilket Taylor (2017) betonar i MOHO. Taylor (2017) beskriver att en roll som personen med funktionsnedsättning har kan påverka eller avbryta rollen helt, eller i andra fall kan personen behålla sin roll men behöva göra stora förändringar. Chafi et al (2020) beskriver hur störningar i arbete är omfattande bland personer med schizofreni och för de som får arbete så tenderar anställning hålla mindre än ett år. van Rijin et al., (2016) beskriver att ha möjlighet att ingå i ett arbete främjar återhämtningen för personer med svåra psykiatriska diagnoser då det ger möjlighet till ökad självkänsla, egenmakt, mening, möjlighet till att hantera symtom och minska isolering. Det ger även möjlighet till att känna sig accepterad och behövd i samhället (van Rijin et al.,2016). Detta gör arbetsterapeutiska interventioner även viktiga för att underlätta och bidra till bättre resultat i arbete och sysselsättning (Wang et al. 2020). Arbetsterapeuten har möjligheten att tillsammans med personen hitta strategier att övervinna hinder på arbetsmiljön (Turner et al., 2019).

Arbetsterapeutiska interventioner som sorterades in under *pedagogisk modell* bygger på att arbetsterapeuten informerar om sjukdomen och dess inverkan på vardagen, samt att personen går därifrån med praktiska lösningar såsom olika strategier som går att använda i vardagen. Genom att utföra detta som gruppinterventioner får personerna även en möjlighet att samtala med andra om sina upplevelser och träna sociala färdigheter (Maniam et al., 2016; Moloney & Rohde, 2016). För många personer med psykosdiagnos så gav det även möjlighet att bryta isolering och ingå i en social gemenskap (Moloney & Rohde, 2016), vilket betonar

arbetsterapeutens viktiga roll i att lyfta in värdefull aktivitet tillsammans med andra. Genom tidig arbetsterapi visades sig att en förbättring i exekutiva funktioner då både sociala kognitiva interaktioner och kommunikation förbättrades gentemot en grupp som inte fick arbetsterapi (Tanaka et al., 2014). Detta belyser vikten av att arbetsterapeuten kommer in tidigt i processen för personer med psykosdiagnos (Tanaka et al., 2014).

Samtliga interventioner som beskrivs under underrubrikerna visades applicerbara i det dagliga livet. Träning i ADL som beskrivs i *modell för aktivitetsträning* ger personer med psykos möjlighet att träna på olika moment i vardagen, vilket är av vikt då Lundin och Mellgren (2012) beskriver i tidigare forskning hur olika moment kan upplevas icke hanterbara i och med bristande initiativförmåga och koncentrationssvårigheter hos målgruppen. Vidare har användandet av strategier i vardagen som beskrivs i *kompensatorisk modell* möjlighet för personerna att hitta nya strategier för att hantera bristande initiativförmåga och koncentrationssvårigheter. Det ger även möjlighet för anpassning av miljö samt användandet av hjälpmedel som kan bidra till underlättande av tidshantering och minnessvårigheter, då Mattson (2014) och Socialstyrelsen (2022) beskriver i tidigare forskning vara problematisk för personer med psykosdiagnos. Genom värdefulla aktiviteter med andra människor som beskrivs under *modell för förbättrande av kroppsfunktion och personfaktorer* och *pedagogisk modell* ger det även möjlighet att öva upp förmågor, samt stärka sig själv i sociala sammankomster, vilket van Os et al. (2010) i tidigare forskning beskriver att personer med psykosdiagnos ofta har svårigheter med.

Ur ett samhällsperspektiv går det att se hur målgruppen är i behov av ett stort stöd i vardagen, vilket enligt Nationella vård och insats programmet (u.å) kan individuellt anpassat stöd i vardagen som arbetsterapeuten arbetar med bidra till ökad delaktighet och aktivitet i

vardagen. Användandet av OTIPM gör det möjligt för arbetsterapeuten att kombinera flera interventionsmodeller i sitt arbete för att göra det möjligt för personen att uppnå sina uppsatta mål (Fisher & Marterella, 2019).

Konklusion

Resultatet av studien beskriver olika arbetsterapeutiska interventioner för personer med psykosdiagnos såsom träning i ADL, strategier i vardagen, anpassning av miljön, meningsfulla aktiviteter, psykoedukation och gruppinterventioner som möjlighet att ingå i sociala sammanhang. Resultatet lyfter hur arbetsterapeutiska interventioner spelar in i rehabiliteringen av personer med psykosdiagnos. Med arbetsterapeutiska interventioner kan en förbättring ske av delaktighet i vardagen, samt underlättandet av negativa symtom och sjukdomens svårighetsgrad. Resultatet visar även att det är viktigt att arbetsterapeuten kommer in tidigt i processen.

Vidare studier

Då varje år insjuknar 1500-2000 personer i psykos (Socialstyrelsen, 2022) gör det viktigt att arbetsterapeuten kopplas in för att öka delaktigheten hos denna grupp människor. Utöver åtgärder i vardagens alla moment som framkommer i resultatet, framkommer en mindre del om vikten av rätt åtgärder i arbetet. Vidare studier behövs gällande vad som är rätt åtgärder vid arbetsrehabilitering för personer med psykosdiagnos som arbetsterapeuten kan bidra med.

Metodologiska överväganden

För att besvara syftet och frågeställningarna i studien tillämpades en scoping review enligt Levac et al. (2010) modell. Enligt författaren till studien var den valda metoden relevant utifrån syftet att beskriva vilka arbetsterapeutiska interventioner som finns beskrivna för personer med psykosdiagnos. För att få ett stort utbud av relevant litteratur och minska risken för att relevant litteratur utesluts användes flera databaser. Testsökningar utfördes i alla valda databaser för att se hur mycket material som finns och för att utveckla rätt sökord. Samtal med bibliotekarie utfördes i syfte att hitta relevanta sökkombinationer. Ingen manuell sökning genomfördes då materialet var tillräckligt för att besvara syftet.

Utifrån trovärdighet och dess komponenter kan det i scoping review anses vara nedsatt då Levac et al. (2010) beskriver att studien inte lägger fokus på att bedöma artiklarnas vetenskapliga tillförlitlighet. Resultat i studien är ändå av ett värde då arbetsterapeutiska interventioner för psykosdiagnos uppmärksammas och kartläggs kring vilket kan ge möjlighet till vägledning för arbetsterapeuter i deras arbete. För att stärka trovärdigheten användes artiklar som var peer-reviewed, vilket innebär att artiklarna granskats innan publicering (Kristensson, 2014). Artiklarna som valdes i studien var publicerade mellan år 2013- 2021 vilket också ökar trovärdigheten och överförbarheten då inte allt för gammalt material togs med. Giltigheten stärktes genom att flödesschema (Figur 1) och databassökningen (Tabell 1) redovisas. För att få en överblick av de valda artiklarna presenteras en artikelöversikt med artikelns syfte, antal deltagare, land och resultat (Tabell 2) vilket stärker giltigheten. Artiklarna som användes hade en geografisk spridning vilket stärker överförbarheten då sjukvårdssystemen kan se olika ut i olika länder.

Scoping-reviewen skrevs av enbart en författare vilket Levac et al. (2010) beskriver bör göras av flera författare. Trovärdigheten kunde därför stärkas ännu mer om valet av artiklar samt resultatet av artiklarna diskuterades och lästes igenom av en ytterligare författare. För att öka trovärdigheten diskuterades studiens resultat med författarens handledare.

Referenser:

***=artiklar som granskats i resultatet.**

- *Abaoglu, H., Mutlu, E., Ak, S., Aki, E., Anil, Y., & Elif, E. (2020). The effect of life skills training on functioning in schizophrenia: A randomized controlled trial. *Türk Psikiyatri Dergisi*, 31(1), 50-58 <https://doi.org/10.1037/t05056-000>
- *Allott, K., van-der-El, K., Bryce, S., Parrish, E. M., McGurk, S. R., Hetrick, S., Bowie, C. R., Kidd, S., Hamilton, M., Killackey, E., & Velligan, D. (2020). Compensatory Interventions for Cognitive Impairments in Psychosis: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Schizophrenia bulletin*, 46(4), 869–883. <https://doi.org/10.1093/schbul/sbz134>
- Arciniegas D. B. (2015). Psychosis. *Behavioral Neurology and Neuropsychiatry*, 21(3), 715–736. <https://doi-org.proxy.library.ju.se/10.1212/01.CON.0000466662.89908.e7>
- Argentzell, E., & Hultqvist, J. (2020). Återhämtning och aktivitet. I M. Eklund., B. Gunnarsson & C. Leufstadius (Red.). *Aktivitet & relation: mål och medel inom psykosocial rehabilitering*. (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Argentzell, E., & Leufstadius, C. (2020). Meningsfull aktivitet. I M. Eklund., B. Gunnarsson & C. Leufstadius (Red.). *Aktivitet & relation: mål och medel inom psykosocial rehabilitering*. (2:a uppl.). Lund: Studentlitteratur.
- Chafi, Y. K., Amare, T., Haile, K., Damene, W., Tesfaye, G., & Minichil, W. (2020). Prevalence and correlates of job loss among schizophrenia outpatients at St. Amanuel Mental Specialized Hospital, Addis Ababa, Ethiopia; cross sectional study. *PloS one*, 15(12), e0242352. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0242352>
- Christiansen, C., & Townsend, E. A. (2014). *Introduction to occupation : the art and science of living* (Pearson new international ed.). Pearson Education Limited.
- Eklund, M., Gunnarsson, B., & Hultqvist, J. (2020). *Aktivitet & relation : mål och medel inom psykosocial rehabilitering* (2:a uppl.). Studentlitteratur.
- Erlandsson, L.-K., & Persson, D. (2020). *ValMO- modellen. arbetsterapi för hälsa genom görande*. Lund: Studentlitteratur
- Fisher, A. G., & Marterella, A. (2019). *Powerful practice: A model for authentic occupational therapy*. Fort Collins, CO: Center for Innovative OT Solutions.
- Forsberg, C & Wengström, Y. (2016). *Att göra systematiska litteraturstudie: värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. (4:e uppl.) Stockholm: Natur & kultur.
- *Foruzandeh, N., & Parvin, N. (2013). Occupational therapy for inpatients with chronic schizophrenia: a pilot randomized controlled trial. *Japan journal of nursing science: JJNS*, 10(1), 136–141. <https://doi.org/10.1111/j.1742-7924.2012.00211.x>
- Friberg, F. (2017). *Dags för uppsats: vägledning för litteraturbaserade examensarbeten*. (3:e uppl.). Studentlitteratur
- George, S., Barrett, M., De Ionno, J., Fletcher, L., Choo, W. S., Rivas-Dominguez, S., Romanic, N., Lizarondo, L., & Stern, C. (2021). Experiences and effectiveness of occupational therapy interventions delivered in the acute setting: a mixed methods

- systematic review protocol. *JBI evidence synthesis*, 19(9), 2457–2463.
<https://doi.org/10.11124/JBIES-20-00407>
- Hesselstrand, M., Samuelsson, K., & Liedberg, G. (2015). Occupational Therapy Interventions in Chronic Pain--A Systematic Review. *Occupational therapy international*, 22(4), 183–194. <https://doi.org/10.1002/oti.1396>
- *Hitch, D., Pepin, G. & Stagnitti, K. (2013). Engagement in activities and occupations by people who have experienced psychosis: A metasynthesis of lived experience. *The British Journal of Occupational Therapy*. 76(2), 77-86.
<https://doi.org/10.4276/030802213X13603244419194>
- *Inman, J., Bannigan, K., & Akhurst, J. (2021). Occupational therapy and psychosis: POINTER feasibility study for a pragmatic clinical trial. *British Journal of Occupational Therapy*, 84, 541 - 549. <https://doi.org/10.1177/03080226211000257>
- Joosten, A. V. (2015). Contemporary occupational therapy: Our occupational therapy models are essential to occupation centred practice. *Australian Occupational Therapy Journal*, 62(3), 219-222. <http://dx.doi.org/10.1111/1440-1630.12186>
- *Kaizerman-Dinerman, A., Roe, D., & Josman, N. (2018). An efficacy study of a metacognitive group intervention for people with schizophrenia. *Psychiatry Research*. 270.1150-1156. <https://doi.org/10.1037/t71986-000>
- Kristensson, J. (2014). *Handbok i uppsatsskrivande och forskningsmetodik för studenter inom hälso- och vårdvetenskap*. Natur & Kultur
- *Lal, S., Ungar, M., Leggo, C., Malla, A., Frankish, J., & Suto, M. J. (2013). Well-being and engagement in valued activities: experiences of young people with psychosis. *OTJR : occupation, participation and health*, 33(4), 190–197.
<https://doi.org/10.3928/15394492-20130912-02>
- Levac, D., Colquhoun, H., & O'Brien, K. K. (2010). Scoping studies: Advancing the methodology. *Implementation Science*, 5(69), 1-9.
<http://dx.doi.org/10.1186/1748-5908-5-69>
- Lundin, L., Mellgren, Z.(2012). *Psykiska funktionshinder: stöd och hjälp vid kognitiva funktionsnedsättningar*. (2:a uppl.) Lund: Studentlitteratur
- *Lindström, M., Sjöström, S., & Lindberg, M. (2013). Stories of rediscovering agency: home-based occupational therapy for people with severe psychiatric disability. *Qualitative health research*, 23(6), 728–740. <https://doi.org/10.1177/1049732313482047>
- Makdisi, L., Blank, A., Bryant, W., Andrews, C., Franco, L. & Parsonage, J. (2013). Facilitators and Barriers to Living with Psychosis: An Exploratory Collaborative Study of the Perspectives of Mental Health Service Users. *British Journal of Occupational Therapy*. 76(9), 418-426. <https://doi.org/10.4276/030802213X13782044946346>
- *Maniam, Y., Kumaran, P., Lee, YP., Koh, J., & Subramaniam, M. (2016). The journey of young people in an early psychosis program involved in participatory photography. *British Journal of Occupational Therapy*. 79(6), 368-375. <https://doi.org/10.1177/0308022615621567>
- Mattson, M. (2014). *Omvårdnad vid psykisk ohälsa - på grundläggande nivå* (2:a uppl.) Lund: Studentlitteratur

- *Moloney, L. & Rohde, D. (2017). Experiences of men with psychosis participating in a community-based football programme. *Irish Journal of Occupational Therapy*, 45(2), 100-111. <https://doi.org/10.1108/IJOT-06-2017-0015>
- Nationella vård och insats programmet. (u.å). *Schizofreni och liknande tillstånd*. <https://www.vardochinsats.se/schizofreni-och-liknande-tillstaand/>
- Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., Boutron, I., Hoffmann, T. C., Mulrow, C. D., Shamseer, L., Tetzlaff, J. M., Akl, E. A., Brennan, S. E., Chou, R., Glanville, J., Grimshaw, J. M., Hróbjartsson, A., Lalu, M. M., Li, T., Loder, E. W., Mayo-Wilson, E., McDonald, S., McGuinness, L. A., ... Moher, D. (2021). The PRISMA 2020 statement: an updated guideline for reporting systematic reviews. *BMJ (Clinical research ed.)*, 372, n71. <https://doi.org/10.1136/bmj.n71>
- Pollock, D., Peters, M. D. J., Khalil, H., McInerney, P., Alexander, L., Tricco, A. C., Evans, C., de Moraes, É. B., Godfrey, C. M., Pieper, D., Saran, A., Stern, C., & Munn, Z. (2023). Recommendations for the extraction, analysis, and presentation of results in scoping reviews. *JBI evidence synthesis*, 21(3), 520–532. <https://doi.org/10.11124/JBIES-22-00123>
- Rahm, C. (2018). *Neurovetenskaplig psykiatri*. (1:a uppl.). Stockholm: Natur & Kultur
- *Rocamora-Montenegro, M., Compañ-Gabucio, L. M., & Garcia de la Hera, M. (2021). Occupational therapy interventions for adults with severe mental illness: a scoping review. *BMJ open*, 11(10), e047467. <https://doi.org/10.1136/bmjopen-2020-047467>
- Schrimpf, L. A., Aggarwal, A., & Lauriello, J. (2018). Psychosis. *Behavioral Neurology and Neuropsychiatry*, 24(3), 845–860. <https://doi.org/10.1212/CON.0000000000000602>
- Sirkka, M., Zingmark, K., & Larsson-Lund, M. (2014). A process for developing sustainable evidence-based occupational therapy practice. *Scandinavian journal of occupational therapy*, 21(6), 429–437. <https://doi.org/10.3109/11038128.2014.952333>
- Socialstyrelsen. (2022). *Nationell utvärdering av vård och stöd vid schizofreni och schizofreniliknande tillstånd*. <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/nationella-riktlinjer/2022-8-8072.pdf>
- Suri, H. (2020). Ethical considerations of conducting systematic reviews in educational research. *Systematic Reviews in Educational Research*, 41-54.
- *Tan, B. L., Zhen Lim, M. W., Xie, H., Li, Z., & Lee, J. (2020). Defining Occupational Competence and Occupational Identity in the Context of Recovery in Schizophrenia. *The American journal of occupational therapy : official publication of the American Occupational Therapy Association*, 74(4), 7404205120p1–7404205120p11. <https://doi.org/10.5014/ajot.2020.034843>
- *Tanaka, C., Yotsumoto, K., Tatsumi, E., Sasada, T., Taira, M., Tanaka, K., Maeda, K., & Hashimoto, T. (2014). Improvement of functional independence of patients with acute schizophrenia through early occupational therapy: a pilot quasi-experimental controlled study. *Clinical rehabilitation*, 28(8), 740–747. <https://doi.org/10.1177/0269215514521440>
- Taylor, R. (2017). *Model Of Human Occupation: Teori och tillämpning*. Studentlitteratur
- Taylor, R. R (2020). *Kielhofners model of human occupation : teori och tillämpning* (2:a uppl.). Studentlitteratur.

- Townsend, E. A., & Polatajko, H. J. (2013). *Enabling occupation II : advancing an occupational therapy vision for health, well-being & justice through occupation : 9th Canadian occupational therapy guidelines* (2. ed.). Canadian Association of Occupational Therapists.
- *Turner, N., Nesbitt, T., Fanning, F. & Clarke, M. (2019). Improving vocational recovery among people with psychosis: a two-pronged approach, *Irish Journal of Occupational Therapy*, 47(2), 114-123. <https://doi.org/10.1108/IJOT-12-2018-0023>
- van Os, J., Kenis, G., & Rutten, B. P. (2010). The environment and schizophrenia. *Nature*, 468(7321), 203–212. <https://doi.org/10.1038/nature09563>
- van Rijn, R. M., Carlier, B. E., Schuring, M., & Burdorf, A. (2016). Work as treatment? The effectiveness of re-employment programmes for unemployed persons with severe mental health problems on health and quality of life: a systematic review and meta-analysis. *Occupational and environmental medicine*, 73(4), 275–279. <https://doi.org/10.1136/oemed-2015-103121>
- Vetenskapsrådet. (2017). *God forskningsse*. https://www.vr.se/download/18.2412c5311624176023d25b05/1555332112063/God-forskningsse_VR_2017.pdf
- *Vizzotto, A. D., Celestino, D. L., Buchain, P. C., Oliveira, A. M., Oliveira, G. M., Di Sarno, E. S., Napolitano, I. C., & Elkis, H. (2016). A pilot randomized controlled trial of the Occupational Goal Intervention method for the improvement of executive functioning in patients with treatment-resistant schizophrenia. *Psychiatry research*, 245, 148–156. <https://doi.org/10.1016/j.psychres.2016.05.011>
- *Wang, S. P., Wang, J. D., Chang, J. H., Wu, B. J., Chern, J. S., & Wang, T. J. (2020). Frailty affects employment outcomes in patients with schizophrenia in noncompetitive employment: A 4-year longitudinal study. *Schizophrenia research*, 222, 375–381. <https://doi.org/10.1016/j.schres.2020.04.026>

Tabell 1: Översikt databassökning

Databas, sökord och inklusions-/exklusionskriterier	Antal träffar	Lästa abstrakt	Valda abstrakt	Valda artiklar
Cinahl Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>AND</i> Psychosis <i>AND</i> Intervention Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	26	0	0	0
Cinahl Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT <i>AND</i> Psychosis <i>OR</i> Psychotic disorder <i>AND</i> Intervention <i>OR</i> Program Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	34	0	0	0
Cinahl Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT <i>AND</i> Psychosis <i>OR</i> Psychotic disorder <i>OR</i> Psychotic <i>AND</i> Intervention <i>OR</i> Program Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	34	34	14	3
Medline Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>AND</i> Psychosis <i>AND</i> Intervention Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	3	0	0	0
Medline Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT <i>AND</i> Psychosis <i>OR</i> Psychotic disorder <i>AND</i> Intervention <i>OR</i> Program Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	6	0	0	0
Medline Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT <i>AND</i> Psychosis <i>OR</i> Psychotic disorder <i>OR</i> Psychotic <i>AND</i> Intervention <i>OR</i> Program Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	6	6	3	1
PsycInfo Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>AND</i> Psychosis <i>AND</i> Intervention Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	101	0	0	0
PsycInfo Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT <i>AND</i> Psychosis <i>OR</i> Psychotic disorder <i>AND</i> Intervention <i>OR</i> Program Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023	162	0	0	0
PsycInfo Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT	187	187	30	9

AND Psychosis OR Psychotic disorder OR Psychotic AND Intervention OR Program

Peer- reviewed, English Language, adult, 2013-2023

PubMed Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>AND</i> Psychosis <i>AND</i> Intervention	144	0	0	0
--	-----	---	---	---

English Language, adult, 2013-2023

PubMed Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT <i>AND</i> Psychosis <i>OR</i> Psychotic disorder <i>AND</i> Intervention <i>OR</i> Program	7,630	0	0	0
---	-------	---	---	---

English Language, adult, 2013-2023

PubMed Occupational therapy <i>OR</i> Occupational therapist <i>OR</i> OT <i>AND</i> Psychosis <i>OR</i> Psychotic disorder <i>OR</i> Psychotic <i>AND</i> Intervention <i>OR</i> Program	167	167	22	3
---	-----	-----	----	---

English Language, adult, 2013-2023

Totalt antal:	394	394	69	16
----------------------	-----	-----	----	----

Tabell 2: Artikelöversikt

Författare	Land	Syfte	Metod	Antal deltagare	Arbeterapeutisk intervention	Resultat
Abaoglu, H., Mutlu, E., Ak, S., Aki, E., Anil, Y., & Elif, E. (2020).	Turkiet	Undersöka effekten av individualiserad aktivitetsträning på individer med schizofreni.	Randomiserad kontrollerad studie (RCT)	32	Aktivitetsträning i instrumentella aktiviteter i dagliga livet.	Förbättringar i den allmänna psykopatologin, sjukdomens svårighetsgrad, negativa symtomen, grundläggande och instrumentella aktiviteter i dagliga livet jämfört med kontrollgruppen.
Allott, K., van-der-El, K., Bryce, S., Parrish, E. M., McGurk, S. R., Hetrick, S., Bowie, C. R., Kidd, S., Hamilton, M., Killackey, E., & Velligan, D. (2020)	Australien	Undersöka effekterna på symtom och funktion genom kompenserande insatser för psykos.	Systematisk översikt	-	Miljöförändringar och strategier i vardagen med hjälp av hjälpmedel såsom kalender, checklista och dagbok.	Kognitiva kompensatoriska interventioner associeras med förbättringar i funktion för individer med psykotiska sjukdomar.
Foruzandeh N., & Parvin, N. (2013)	Iran	Undersöka effekterna av arbetsterapi på upplevda symtom hos personer med schizofreni.	Randomiserad kontrollerad studie (RCT)	60	En interventionsgrupp fick under 6 månader ta del av rekreativaktiviteter för att uttrycka sig.	Resultatet i studien visar hur mediciner i kombination med arbetsterapi kan förbättra symtomen av schizofreni.
Hitch, D., Pepin, G. & Stagnitti, K. (2013)	Australien	Undersöka hur personer med psykos beskriver engagemang i aktiviteter i det dagliga livet.	Metasyntes	73	Strategier i vardagen, samt möjlighet att öva på aktiviteten.	Resultatet i studien visar hur en betydande synkronicitet mellan aktivitetens värde och erfarenhet från personer med psykos.
Inman, J., Bannigan, K., & Akhurst, J. (2021)	Storbritannien	Undersöka genomförbarheten av individualiserad arbetsterapi för personer med psykos.	Mixed-Method	36	Lyfta in meningsfulla aktiviteter under rehabiliteringsperioden.	Resultatet visar en ökad delaktighet i aktiviteter i vardagen.
Kaizerman-Dinerman, A., Roe, D., & Josman, N. (2018)	Israel	Undersöka interventioner som syftar till att främja delaktighet i dagliga aktiviteter.	Effektstudie	84	Aktivitetsträning och strategier i vardagen.	Resultatet visade en signifikant ökning i aktivitetsutförande, vardagsfunktion och delaktighet.
Lal, S., Ungar, M., Leggo, C., Malla, A., Frankish, J., & Suto, M. J. (2013)	Kanada	Förstå hur engagemang i värdefulla aktiviteter bidrar till välmående för personer med psykos.	Kvalitativ studie	17	Träna upp olika förmågor genom att utföra värdefulla aktiviteter.	Resultatet visade ökat välbefinnande från engagemang i värdefulla aktiviteter.
Lindström, M., Sjöström, S., & Lindberg, M. (2013)	Sverige	Förstå personer med psykiatrisk diagnos ser på sin aktivitetsförändring i samband	Kvalitativ studie	16	Vardagslivsrehabilitering (ELR)	Resultatet stödjer användandet av ELR-interventionen.

		med det vardagliga livet.				
Maniam, Y., Kumaran, P., Lee, Y.P., Koh, J., & Subramaniam, M. (2016)	Singapore	Undersöka uppfattningar och erfarenheter av tidigt psykos program.	Kvalitativ studie	11	Gruppintervention led av arbetsterapeut som innebar att uttrycka känslor genom fotografering.	Resultatet visade att deltagarna var intresserade av att utbilda allmänheten i psykiska hälsofrågor. Det gav även en möjlighet till att skapa relationer och stödjande nätverk.
Moloney, L. & Rohde, D. (2017)	Irland	Undersöka erfarenheten av personer med psykos som deltar i ett fotbollsprogram som en form av arbetsterapi.	Kvalitativ studie	6	Gruppintervention led av arbetsterapeut som innefattade att utföra en värdefull aktivitet.	Resultatet visade att deltagarna fann många fördelar med programmet. Ny aktivitet som del av rutin, förbättringar i socialt självförtroende, förbättring i process- och motoriska färdigheter och förbättring i fysisk och mental hälsa.
Rocamora-Montenegro, M., Compañ-Gabucio, L. M., & Garcia de la Hera, M. (2021)	Spanien	Undersöka arbetsterapeutiska interventioner för personer med olika svåra psykiatriska diagnoser.	Scoping- review	-	Arbetsterapeutiska interventioner såsom psykosociala-, psykoedukativa-, kognitiva- och tränings interventioner.	Resultatet visar hur psykosocial intervention var den mest använda för personer med svåra psykiatriska diagnoser.
Tan, B. L., Zhen Lim, M. W., Xie, H., Li, Z., & Lee, J. (2020)	Singapore	Belysa hur återhämtning och psykologiska konstruktioner är relaterade till aktivitetsidentitet och aktivitetsförmåga för personer med schizofreni.	Tvårsnittsstudie	66	Lyfta in värdefulla aktiviteter under rehabiliteringsperioden.	Resultatet visade hur aktivitetsförmågan uppnås genom att fullfölja värdefulla aktiviteter och inte bara fokusera på funktionell förbättring.
Tanaka, C., Yotsumoto, K., Tatsumi, E., Sasada, T., Taira, M., Tanaka, K., Maeda, K., & Hashimoto, T. (2014)	Japan	Undersöka om tidig arbetsterapi förbättrar funktionell självständighet för personer med schizofreni.	Kvasi-experimentell kontrollerad studie	39	Gruppintervention led av arbetsterapeut som innefattade strukturerade aktiviteter och träning.	Resultatet visade förbättring av kommunikation och sociala kognitiva interventioner för gruppen som fick arbetsterapi.
Turner, N., Nesbitt, T., Fanning, F. & Clarke, M. (2019)	Irland	Undersöka effekten av interventioner vid arbete för personer med psykos.	Kvalitativ studie	39	Individuell placering och stöd (IPS) led av arbetsterapeut.	Resultatet visade att stöd vid anställning har möjlighet att förbättra arbetsresultatet för personer med psykos.
Vizzotto, A. D., Celestino, D. L., Buchain, P. C., Oliveira, A. M., Oliveira, G. M., Di Sarno, E. S., Napolitano, I. C., & Elkis, H. (2016)	Brasilien	Undersöka effektiviteten av occupational goal interventionen (OGI) hos personer med schizofreni.	Randomiserad kontrollerad studie (RCT)	25	Deltagare fick tillsammans med en arbetsterapeut träna på att skriva inköpslista, hantera ekonomi eller fixa iordning ett mål mat som ett sätt att träna funktioner .	Förbättring av kognitiva funktioner såsom kommunikationsförmågan.
Wang, S. P., Wang, J. D., Chang, J. H., Wu, B. J., Chern, J. S., & Wang, T. J. (2020)	Taiwan	Fastställa om svaghet är associerad med sysselsättningsresultat vid schizofreni.	Longitudinell studie	561	Aktivitetsträning i områden inom IADL.	Förbättringar i ADL-färdigheter kunde underlätta och bidra till bättre resultat i arbete.